

Miljø og Natur

Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf.: 58 57 36 00

thhil@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Restaurering af vandløb nedstrøms Halkevad Mølle.

Baggrund for projektet

Slagelse Kommune er gennem regionplanen forpligtet til at forbedre vandløbskvaliteten i kommunens vandløb med henblik på at leve op til de fastlagte målsætninger. Desuden er der via Miljømålsloven fastsat en tidsfrist for opfyldelse af målsætningen om god økologisk tilstand i vandløbene senest i år 2015. Slagelse Kommune arbejder aktivt frem mod en opfyldelse af de gældende målsætninger.

I den forbindelse ønsker Slagelse Kommune at forbedre de fysiske forhold i det offentlige vandløb Halkevad/Lindes Å ved at udføre restaureringstiltag på strækning mellem Halkevad Mølle og Lindes Ås sammenløb med Harrested Å.

Restaureringen af denne strækning skal ses i sammenhæng med projektet omkring fjernelsen af faunaspærring ved Halkevad Mølle og genslyngningen af en strækning nedstrøms Halkevad Mølle, som gennemførtes i 2009. Restaureringen sigter mod en sammenbinding af disse projekter og som opfølgning på genslyngningsprojektet.

Vandløbet omkring Halkevad Mølle er en del af Lindes Å systemet og har på strækningen en B1 målsætning (gyde- og opvækstvand for laksefisk). Der er de sidst 3 år lavet gennemgribende restaureringstiltag i dette vandløbssystem og nærværende projekt sker i forlængelse af disse projekter.

Målet er at sikre en god økologisk tilstand på den konkrete delstrækning, såvel som i hele vandløbssystemet. Der sigtes direkte mod at styrke vandløbets naturlige bestand af ørred med henblik på at etablere en selvreproducerende ørredbestand, samtidig med at der sættes fokus på vandløbsfaunaen som helhed.

29. juni 2010

Sagsid.: 2010-001268

Kontaktperson:
Thomas Hilkjær
Dir.tlf.: 58 57 33 70

Vandløbet Halkevad Mølle og sammenløbet med Harrested Å

Vandløbsstrækningen er præget af skiftevis strækninger med stor variation og strækninger med ringe variation. Vandløbet har et stort potentiale, idet faldforholdene er gode. Der sigtes målrettet mod forbedrede fysiske forhold, således at en selvreproducerende ørredbestand kan etableres og opretholdes. Vandløbet er B1 målsat (gyde- og opvækstvand for laksefisk) med et krav om en faunaklasse 5, projektet sigter mod en permanent opfyldelse af denne faunaklasse.

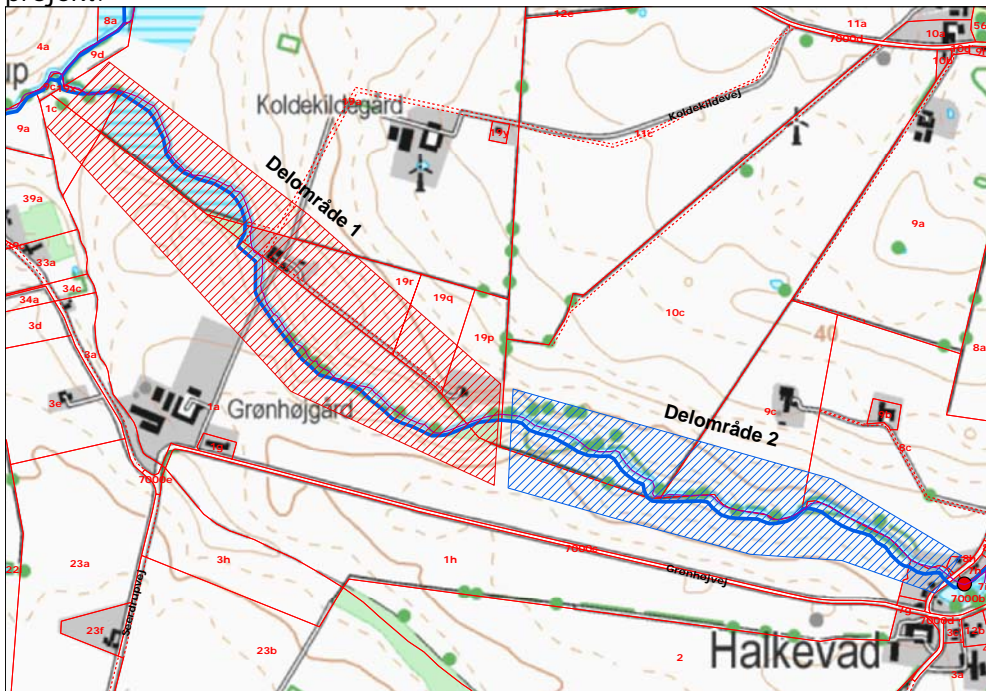
Vandløbet har en generel mangel på egnede gyde- og standpladser for ørred, denne fysiske mangel søges løst gennem udlægning af gydebanks, ny bund og skjulesten.

Der er i 2009 gennemført en større restaurering af vandløbet både op- og nedstrøms Halkevad Mølle. Faunaspærringen ved møllen er fjernet og der er derfor skabt kontinuitet i vandløbet således at fisk og vandløbsfaunaen har fri passage gennem vandløbet.

Projektområde

Projektområdet deles i to delområder, der strækker sig hhv. mellem st. 1.120 - st. 2.250 og st. 0 - st. 1.120. Altså en samlet strækning på godt 2,3 km.

Projektet beskrives i to delområder. Dette gøres fordi restaureringstiltagene på den første del af strækningen er en opfølgning på et allerede gennemført projekt.

Projektbeskrivelse delområde 1:

Opfølgning af genslyngning af vandløb nedstrøms Halkevad Mølle st. 1.120 – 2.230

Side3/5

Projekt udføres på matriklerne 19x, 19a og 19r Skørpinge By, Skørpinge og 1a Halkevad By, Skørpinge. Udførelsen af projektet sker efter aftale med de respektive ejere. Projektet sker som opfølgning på tidligere projekt og følger op på den generelle mangel på skjulesteder for fisk.

Virkemidler

I delområde 1 anvendes følgende virkemidler til forbedring af naturtilstanden:

- Supplering af bundsubstrat med stenmaterialer (gydegrus)
- Udskiftning af blød bund, der erstattes af stenmaterialer (gydegrus)
- Udlægning af gydebanker
- Udlægning af skjulesten (Ø10-40 cm.)

Opfølgning

Vandløbet er på størstedelen af strækningen restaureret og der er gennemført genslyngning af vandløbet. Der er samtidig udlagt gydegrus og fast bund på den restaurerede strækning. Det har dog vist sig nødvendigt at supplere det udlagte materiale en smule pga. sedimentvandring.

Supplering af bundmateriale

Der udlægges, i det omfang at det er nødvendigt, supplerende bundmateriale på hele strækningen. Dette gøres ved udlægning af gydegrus iblandet skjulesten svarende til ca. 3-5 sten (Ø10-40 cm.) pr. kvadratmeter vandløbsbund.

Udlægning sker indenfor gældende regulativ og under hensyntagen til vandføringsevnen.

Arbejdet udføres med maskine og eventuelle trykskader udbedres inden arbejdet afsluttes og under anvisning af lodsejer. Eventuelle skader på græsvegetation udbedres ved såning af nyt græs.

Etablering af gydebanker

Der udlægges 5 - 8 gydebanker af hver 10 - 20 meters længde i en tykkelse af 30 cm. Dette sker primært på de ikke restaurerede delstrækninger. Gydegruset udlægges som tæpper i hele vandløbets bredde. Gydebankerne placeres således, at de ikke forårsager unødigt opstuvning og forringelse af vandføringen.

Projektbeskrivelse delområde 2:

Forbedring af fysiske forhold st. 0 – st. 1.120

Side4/5

Projekt udføres på matriklerne 19p, 10c, 9c og 8c Skørpinge By, Skørpinge og 1a Halkevad By, Skørpinge. Udførelsen af projektet sker efter aftale med de respektive lodsejere. Projektet sker i forlængelse af tidligere projekt og som følge af strækningens generelle mangel på skjulesteder og gydepladser for vandløbets ørredbestand.

Virkemidler

I delområde 2 anvendes følgende virkemidler til forbedring af naturtilstanden:

- Supplering af bundsubstrat med stenmaterialer (gydegrus)
- Udskiftning af blød bund, der erstattes af stenmaterialer (gydegrus)
- Udlægning af gydebanker
- Udlægning af skjulesten (Ø10-40 cm.)

Forbedring af bundforhold

Vandløbet er på strækningen reguleret med mangel på fysisk variation. Strækningen mellem st. 635 og st. 1035 fremstår dog som oprindeligt vandløb, men med manglende skjulesteder og gydepladser for vandløbets ørredbestand.

Delstrækningen har et stort potentiale pga. gode faldforhold. Den fysiske variation genskabes gennem udlægning af nye bundmaterialer og etablering af 4-8 gydebanker. Samtidig udlægges der skjulesten (Ø10-40 cm) svarende til 3-5 sten pr. kvadratmeter vandløbsbund.

Der udlægges pletvis ny bund på strækningen, under hensyntagen til de i regulativet beskrevne forhold (Q/h regulativ). Dette kan betyde, at der afgraves blød bund, som erstattes med fast. Der sigtes mod, at der udlægges et 10-30 cm tykt lag stenmaterialer. Der udlægges stenmaterialer således at den fortsatte mæandring sikres.

Etablering af gydebanker

Der udlægges ligeledes punktvis 4-8 gydebanker af 10 - 20 meters længde i en tykkelse af 30 cm. Gydebanken udlægges, som et tæppe i hele vandløbets bredde. Udlægningerne af gydebankerne sker jævnt over hele projektstrækningen og placeres, hvor der er gode faldforhold. Udlægningen sker på en sådan måde, at der ikke ændres væsentligt på afstrømningsforholdene.

Projektets tidsplan, økonomi mv.

Tidsplan

Restaureringsprojekterne sendes i høring medio maj 2010. Det praktiske arbejde forventes at blive påbegyndt umiddelbart efter endt høring og klagefrist i perioden august-november 2010. Projektet gennemføres i positiv dialog med lodsejere og med inddragelse af eventuelle brugere. Det er målet, at der sikres en god økologisk tilstand i det konkrete vandløb såvel om i hele vandløbssystemet.

Side5/5

Alle vandløbsprojekter behandles i Slagelse Kommunes Vandsynsråd som består af medlemmer fra Landbrugsorganisationerne, Danmarks Naturfredningsforening, de lokale lystfiskerforeninger og det politiske system.

Økonomi

Projektet finansieres af Slagelse Kommune. Der søges om økonomisk støtte til projektet under tilskudsordningen "beskyttelse og udvikling af den akvatiske fauna og flora" under det danske fiskeri udviklingsprogram der medfinansieres af EU's Fiskerifond (EFF) Genoprettelse af indre vandveje.

Der er ikke modtaget støtte til det tidligere gennemførte projekt i delområde 1, som gennemførtes i 2009.

Evaluering

Umiddelbart forud for projektets gennemførelse udtages der faunaprøver til bestemmelse af DVFI, og der gennemføres en elbefiskning. Disse undersøgelser følges op af undersøgelser efter hhv. 1, 2 og 5 år. Dette gøres for at evaluere på effekterne af restaureringen.

Generelt

De ovenfor beskrevne restaureringstiltag og deres præcise placering på vandløbsstrækningen afstemmes efter de fysiske forhold og efter aftale og dialog med den berørte lodsejer.